

Laatst zei een vriendin dat ze het de hoogste tijd vond haar sneakers in te ruilen voor 'volwassen' schoenen nu ze vijfendertig geworden was. Ik bekeek mezelf: baggy spijkerbroek met hoge Adidassen eronder. Was ik hier nu te oud voor? Als kind vreesde ik zo'n volwassene te worden die er te gênant jong uit probeert te blijven zien. Toch verf ik mijn grijze haar en sluit ik een spuitje botox niet uit. Hoewel het voelt alsof ik daarmee mijn natuurlijke ik verloochen. Ben ik dan nog wel mijzelf?

Ik vraag advies aan filosoof Jenny Slatman, schrijfster van het boek *Vreemd lichaam. Over medisch ingrijpen en persoonlijke identiteit*. Slatman legt uit hoe belangrijk het uiterlijk is: 'Het is jouw sociale verschijning. Je verschijnt niet als een denkend wezen, maar als een lichamelijke verschijning. Die moet passen binnen de normen en waarden van de groep waartoe jij behoort, anders ben je inderdaad "ab-normaal", en loop je het risico op de een of andere manier uitgesloten te worden. Daarom is het van belang te voldoen aan het maatschap-

Botox?

MIRELLA VAN MARKUS legt elke maand een vraag voor aan een eigentijdse filosoof om meer inzicht te krijgen in zichzelf.

Deze keer: **JENNY SLATMAN**

pelijk gewaardeerde beeld.' 'Normaliteit is dan ook een sociale constructie. Net als ouderdom; iemand van tachtig vinden we nu oud, terwijl je een eeuw geleden blij was als je de dertig haalde. Paradoxaal genoeg ben je tegenwoordig op je vijfenveertigste al te oud voor de arbeidsmarkt. De maatschappelijke druk is dus hoog om er jong uit te blijven zien. Zeker bij jouw televisiewerk, waar uiterlijk

heel bepalend is. Jij zegt het gevoel te hebben je natuurlijke ik te verloochen, maar ons lichaam is niet zo natuurlijk als wij denken. De Duitse filosoof Helmuth Plessner stelt dat de mens van nature kunstmatig is. Zonder techniek en medisch ingrijpen, zoals verloskundige zorg en vaccinaties, is de kans groot dat een kind de eerste levensjaren niet overleeft. Wij zijn kunstmatige wezens en het verven

van je haar of het gebruik van botox is daar alleen maar een bevestiging van.' De wereld naar je hand zetten is juist het meest natuurlijke van de mens, zegt Slatman. Maar wat blijft er van mijn identiteit over als ik mijn uiterlijk naar mijn hand zet? Volgens Slatman zit identiteit juist in het lichaam, zoals de Franse filosoof Jean-Luc Nancy zegt: 'Ik ben mijn lichaam, hoe veranderlijk dit ook is'. Deze woorden zouden mij gerust moeten stellen, want wat staat mij nu nog in de weg om eeuwig jong te blijven? Misschien wel dat ik daarmee ontken dat het lichaam veranderlijk is, en dat ik daardoor als het ware mezelf ontken. Door toe te geven aan de opgelegde normen bevestig ik dat mijn ouder wordende lichaam, ofwel ikzelf, er niet mag zijn. Daarom wil ik zonder kunstmatige ingrepen oud worden, maar ik vraag me af of ik de maatschappelijke druk en de angst voor uitsluiting zal weerstaan.

© AUTEUR
MIRELLA VAN MARKUS

MEEDENKEN MET MIRELLA?

Volg haar blog op filosofie-magazine.nl en op Twitter:

 @MirellavMarkus
#watzoujijdoen?